

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
вс 2676	20-07-2020

ДО
БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ
ЗА ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ

ЧРЕЗ
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Представям ви отговор на въпроси, зададени във връзка с участието ми в процедурата за избор за заемане на длъжността „административен ръководител-военно-апелативен прокурор на военно-апелативна прокуратура“

1. Какво е мнението ми по отношение на проектите за закриване на военните съдилища и прокуратури или промяна на тяхната компетентност, включително и по посока нейното разширяване.

ОТГОВОР: Мнението за закриването на доказали своята ефективност структури на съдебната власт, само защото по силата на временно състояние на обществените отношения и най-вече тяхната законодателна интерпретация е бил намален обхвата на тяхната компетентност за мен е идея, твърде далече от наистина стратегическо мислене. Постоянно ускоряващата се динамика на негативните тенденции в глобалната, регионалната, а и вътрешната среда за сигурност, са фактори които се отразяват върху задачите, проблемите и тенденциите в дейността на въоръжените сили и на цялата система за защита на националната сигурност. Тази необходимост от незабавен и адекватен отговор на предизвикателствата пред всички структури, отговарящи за сигурността, неизменно ще водят и до увеличаване на опитите за противозаконно възползване от конюнктурата, властовите позиции и управлението на големи финансови ресурси. Друга голяма категория са казусите за злоупотребите и злоуполуките с ползваната от всички специална техника, боеприпаси, взривни вещества и въоръжение, престъпленията срещу личността на гражданите, както и престъпленията, свързани с нарушаване на установените ред и субординация в отделните структури, отговорни за вътрешната и международна сигурност на страната и съюзните държави. Същевременно промените в устройството на почти всички тези органи и статута на служителите им не намериха отражение в наказателно-правната защита на обществените отношения, свързани с тяхната дейност. Затова е необходимо законодателят отново да прецени, дали специален обект на сегашната глава XIII следва да бъдат само обществените отношения,

свързани с дейността на въоръжените сили или и обществените отношения, свързани с дейността на цялата система за национална сигурност. Идентичните цели и задачи пред системата от тези органи, предполагат и единен подход към наказателното преследване на деянията, увреждащи нормалното и функциониране. По съображения за целесъобразност от 1952 до ЗИДНПК обн. ДВ бр.109 от 23.12.2008 год., законодателят се е придържал към принципа, че силните правомощия на органите за обществен ред и сигурност, предполагат силен контрол от специализирани разследващи и съдебни органи. Затова в продължение на половин век, на военните съдилища наред с традиционните функции, бяха възложени и функции на специализирани съдилища за цялата система за национална сигурност. Това позволи натрупване на специализирани знания, умения и опит, необходими за работа в тази деликатна сфера. Разследването, доказването и налагането на адекватни наказания за тези престъпни посегателства има своята дълбока специфика, методологията за която е била усъвършенствана през десетилетията и трудно ще може да бъде приложена веднага и максимално ефективно от общите прокуратура и съд.

2. Следва ли да се вземе предвид мнението на административните ръководители по отношение на прекрояването на съдебната карта ?

ОТГОВОР: Изслушването на административните ръководители в прокуратурата, по време на досегашната реформа беше публично достояние, посредством излъчването в реално време от сайта на ВСС. Който е отделил от времето си да проследи тези изслушвания, е видял колко реалистично и дълбоко отговорно се отнасяха към тази реформа административните ръководители на съответните прокуратури. Тази реформа следва да бъде подчинена изцяло на обществения интерес и мнението на всеки, осъзнаващ нейната национална значимост е принос към колективния административен опит.

3. Третия въпрос е доста дълъг, но в същността си е конструиран като допълнение към констатации от проучване на института.

ОТГОВОР: Отговорът на въпроса съществува от 27 февруари и е формулиран достатъчно задълбочено в становище на Асоциацията на прокурорите в България, което беше изискано от Конституционния съд по Конституционно дело № 15 и е публикувано на официалния им сайт. Като член на УС на тази съсловна организация съм участвал в работата по изготвянето на това становище, поддържам го изцяло и днес и не бих могъл да добавя каквото и да е.

4. Следва ли избраните административни ръководители да преминат обучение по Кодекса за етично поведение на българските магистрати ?

ОТГОВОР: Кодексът за етично поведение на българските магистрати, приет от ВСС на 20 май 2009 г. беше заключителния етап от един дълъг процес на нормативно формулиране на ценностната система на българските съдии, прокурори и следователи като част от ценностната система на магистратите от демократичните държави. Той не е голям, почива върху хилядолетни цивилиционни морални норми и неговите разпоредби са достатъчно ясни. Всеки магистрат трябва да го познава и прилага, а административния ръководител да бъде пример за това на колегите си. Нормите на етично поведение се преподават в Националния институт по правосъдието и със сигурност е необходимо материалите от този лекционен цикъл да са достояние на всеки административен ръководител. Това е лесно постижимо и в много варианти. Нормите на етично поведение са здравата основа на отношенията с ръководения колектив и предпоставка за професионални успехи.

5. Дали са ясни, прозрачни и справедливи критериите за допълнително възнаграждение на прокурорите, следователите и администрацията ?

ОТГОВОР: Абсолютна справедливост е трудно постижима, особено когато се касае за възнаграждение за интелектуален продукт, подлежащ на съдебни корекции и почти винаги създаван при условията на висока натовареност, много често във враждебна среда и обществено неразбиране и отрицание. Дейността на магистратите не може да бъде осъразмерена нито с културата, нито с изкуството, нито с материалното производство. На интензитета на тази дейност се подчинява и натоварването на съдебните служители, чиито усилия, неизвестни за хората, заслужават уважение. И в момента, доколкото съм запознат, във Висшия съдебен съвет се работи за създаване на още по-добри и по-всеобхватни критерии. Решението на административния ръководител за определяне на размера на допълнителното възнаграждение трябва да бъде мотивирано, а обективната и справедлива мотивация изисква познаването на всеки от колектива, неговите качества, способности и принос.

6. Следващия въпрос е какво е мнението ми за одобрената на 7 май тази година Концепцията за наказателна политика за периода 2020 - 2025 г. и има ли рискове за осъществяването ѝ на практика?

ОТГОВОР: Концепцията за наказателна политика до 2025г. е един изготвен в стилистиката на Европейския съюз политически документ за законодателни намерения. Вярвам, че законодателното реализиране на тази наказателна политика наистина е базирано върху задълбочен анализ от доказани специалисти, чиито познания ще бъдат използвани пълноценно и бъдещия законодателен процес и ще се намери работеща формула, да бъдат чути и становищата на действащите магистрати, както тези от първа линия, така и техните колеги от най-горните нива. Доколкото до рисковете - уповавам се на колективния потенциал на Европейския съюз, но не бих

правил никакви прогнози, точно защото в началото на тази година преживяхме пример за радикална промяна на целия обществен живот. Като прокурор очаквам да може да бъде създаден един съвременен материален закон, прилагането на който да бъде обезпечено със съвременен процесуален инструментариум, отговарящ на предизвикателствата.

7. Дали смятам, че авторитетът на прокуратурата е накърнен, предвид настоящите събития ?

ОТГОВОР: Да, прокуратурата като институция и всички работещи в нея сме обект на старателно подготвен и многостранно и дългосрочно обезпечен натиск от среди, радеещи статуквото на недосегаемост. За тези среди досега целта винаги е оправдавала средствата. Всеки колега прокурор и неговите близки и приятели ежедневно чувстват този натиск и им желая здраве, хладнокръвие и издръжливост.

гр. София, 20.07.2020 г.

Прокурор :

/Елин Алексов/